

Unha educación nova para a Galiza de hoxe e mañá

Suso Bermello

Secretario Nacional CIG-Ensino

xbermello@cig-ensino.gal

REVISTA GALEGA
DE EDUCACIÓN
PUBLICACIÓN DE NOVA ESCOLA GALEGA

ISSN: 1132-8932

Páx. 88-89

Como queremos que sexa a educación deste país? Sobre que alicerces queremos erguer unha renovación do que hoxe en día é a educación en Galiza? Para dar resposta a estas preguntas é fundamental partir duns fundamentos claros. En primeiro lugar, da idea da nosa propia capacidade como pobo para valérmonos por nós propios. Desde esa perspectiva, a mellor lei estatal é a que non existe, ou de existir, aquela que non ate as potencialidades que como sociedade temos para definir un sistema educativo de noso: un ensino galego e en galego, público, gratuito, laico, coeducativo, inclusivo e democrático.

Debemos ser conscientes do marco competencial no que nos movemos e, máis aínda, das grandes tendencias neoliberais que desde as últimas décadas do século XX veñen limitando o campo de xogo para esa educación que perseguimos: o control e a xerarquización curricular, a privatización externa e interna do sistema educativo, a es-

tandarización, a submisión da educación aos intereses da empresa e o capital ou a relegación da función docente a unha mera correa de transmisión das decisións adoptadas en organismos internacionais que condicionan as políticas educativas dos diferentes Estados. Nada disto nos é alleo e sabemos, por tanto, das limitacións e das dificultades, mais cremos que hai camiños que se poden trazar e con percorrido por diante.

Debemos afrontar con urxencia a dramática situación do noso idioma en todas as etapas educativas logo deste decenio negro de negación e frustración, cos peores índices de uso do galego entre a mocidade e cun abandono absoluto de políticas que poñan freo a un feito xa constatado: o galego é en amplas capas da mocidade galega unha lingua estranxeira. Non se educan nela no seu acceso aos centros educativos e rematan a escolaridade obrigatoria sen as competencias básicas que a propia Lei fixa, ao tempo que a escola se afianzou como un ele-

mento desgaleguizador mesmo en ámbitos maioritariamente galegofalantes.

A solidariedade e a xustiza social deben ser os elementos esenciais da educación como un instrumento para a superación das desigualdades sociais existentes e que estea realmente inserida na realidade social, económica e cultural do país, con currículos adaptados a esa realidade. A oferta educativa sostida polos poderes públicos debe sustentarse nunha única rede pública e o ensino concertado só pode ter cabida mentres esa rede non poida asumir toda a demanda necesaria, potenciando a creación de centros públicos alí onde durante décadas se limitou para permitir a consolidación das empresas privadas, maioritariamente vinculadas á igrexa católica. Como primeiro paso, debe anularse calquera financiamento a centros con segregación sexual.

A educación nos centros públicos ten que ser laica, ficando a relixión que cadaquén profese na esfera particular: non é cuestión de ocultar o feito relixioso xa que este ten de sobra onde se mostrar, senón de que non ocupe os espazos que non lle son propios e a escola é un deles.

A equidade social como fin debe contar cun ensino totalmente gratuíto (comedor, transporte, materiais curriculares, actividades extraescolares) e compensador (bolsas, axudas) e facendo das escolas e institutos espazos abertos e de dinamización cultural e asociativa. E cando falemos de calidade educativa, úrxenos definir esa calidade con parámetros que midan a educación como un investimento e non como un gasto (*ratios* reducidas, apoio á escola rural, dotación suficiente de profesorado, aumento das dotacións orzamentarias dos centros, reforzo do apoio ao alumnado con

NEAE, oferta de FP adaptada á realidade do país...).

Necesitamos garantir a democracia nos centros docentes, con soberanía do profesorado no ámbito pedagóxico e participación de todos os sectores implicados nos centros, especialmente de pais e nais. E temos que facer todo isto sen esquecer que o persoal docente foi agredido nesta última década, na tormenta perfecta da crise, con recortes salariais e nas condicións de traballo (maior carga lectiva, burocratización...). É dicir, a recuperación da calidade educativa e do esforzo para

unha educación con futuro que mereza tal nome non se pode facer de costas ao seu profesorado.■

